

Til: Fakultetsstyret

Sak: 5

Møtedato: 16.06.2020

Tilgang: Åpen

Rapportering første tertial (T1) 2020 og prognose 2021 - 2023

Det vises til vedlagte notat med vedlegg, ref nr. 2020/4366

Saken oversendes fakultetsstyret:

Til behandling:

Til orientering: x

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret tar orienteringssaken til etterretning.

Ledelsesvurdering 1. tertial 2020

Fakultetet har kapasitet til å ivareta sitt oppdrag innenfor alle områder, og viderefører i all hovedsak sitt arbeid med strategi generelt, utvikling av studietilbud, digitalisering og utvikling av lab-miljøer, m.m. Første tertial har naturlig nok vært sterkt preget av koronasituasjonen, som omtales nedenfor.

De strategier som har vært fulgt de siste årene med hensyn til å bygge ned det akkumulerte overforbruket på en kontrollert måte gjennomføres iht. planene – samtidig som fakultetet monitorerer usikkerheten som alltid vil være knyttet til den fasen der nedbygging skal avløses av utflating og stabilisering. Det som særlig gir trygghet i situasjonen er at det overforbruket som har vært nødvendig for å bygge ned underforbruket handler om en kombinasjon av å forskuttere pensjonsavganger og å tilsette i midlertidige stillinger (stipendiater og postdoktorer). De innsparinger som ligger inne i prognosene er dermed ikke beheftet med vesentlige usikkerheter.

Koronasituasjonen

De mest følbare konsekvensene av koronasituasjonen er foreløpig relatert til den kraftanstrengelsen det har vært å skule håndtere den akutte situasjonen. Alle medarbeidere opplever utfordringer med hjemmekontor – både avstand til kollegaer/fagmiljø og til tjenester og verktøy, samt utfordringer knyttet til at man ofte verken har den samme grad av arbeidsro eller fysisk/ergonomisk utformet arbeidsplass som det man har på Blindern. Innledningsvis har det vært tvingende nødvendig å konsentrere seg om de kortsiktige oppgavene, herunder ikke minst en krevende overgang til digital undervisning, og vitenskapelig ansatte har i denne perioden hatt en arbeidstid mer med undervisning enn normalt (slagside), på bekostning av forskning og formidling.

Etter hvert som den første akutte fasen er over merker man på mange områder at det kan være vanskeligere å initiere og/eller gjennomføre større og mer omfattende arbeider (både vitenskapelig og teknisk-administrativt). Dette kan dels skyldes arbeidsforholdene, men kan også være relatert til at situasjonen i samfunnet generelt påvirker den enkeltes arbeidshverdag indirekte.

Økonomisk har de kortsiktige konsekvensene i hovedsak handlet om kansellerte reiser og redusert forbruk av driftsmidler.

I den fasen fakultetet er nå, er det konsekvenser på mellomlang sikt som begynner å melde seg. Konkret vil det være behov for å finansiere forlengelser av stipendiater som har blitt uforskyldt forsinket i sine arbeider. Fakultetet anslår at dette vil utgjøre en ekstraordinær kostnad på inntil 4 MNOK.

På lenger sikt er fakultetet særlig bekymret for hvilken effekt tungt digitalisert undervisning (med tilsvarende bortfall av den campusbaserte undervisningen) vil ha på både studiegjennomføring – og dermed på den økonomiske konsekvensen av evt. fallende studiepoengproduksjon. Studiepoeng

tildeles med åpen ramme, hvilket også betyr at fallende produksjon betyr fallende inntekter uavhengig av hvordan øvrige studiesteder presterer – både innenfor og utenfor UiO.

Effekten på produserte publikasjonspoeng er også relevant, men siden verdien er langt mindre for forskningsproduksjon enn for studiepoengproduksjon, og fordi forskningsmidler tildeles (og kuttes) innenfor en lukket ramme, vil den realøkonomiske effekten av disse parameterne trolig være langt mindre.

Tilgang til eksterne forskningsmidler vil kunne rammes – og særlig dersom koronasituasjonen fører til at de store internasjonale skoleundersøkelsene (PISA, TIMSS, etc) utsettes eller avlyses. Foreløpig er det ingen konkrete signaler som tyder på at dette vil skje.

Dato: 20.5.2020

Sten R. Ludvigsen

dekan

Bård Kjos

fakultetsdirektør

Økonomirapport – UV 1. tertial 2020

5-årig prognose

Basisvirksomhet

Årsprognosen¹ for 2020 viser pr. 1. tertial at fakultetet viderefører takten på nedbyggingen av det mindreforbruket som er akkumulert de siste årene. Dette arbeidet startet i 2016 og fakultetet har jobbet målrettet med dette.

Takten i nedbyggingen av mindreforbruket er noe økt sammenliknet med rapporteringen pr. 3. tertial. Dette skyldes primært fremskynding av flere rekrutteringsprosesser knyttet til stipendiater ved en enhet. Dette materialiserer seg i form av økte personalkostnader i 2020 og redusert akkumulert mindreforbruk per 2020 (-4,76 mill.) sammenlignet med det som var prognostisert ifm. 3. tertial (-8,97).

Langtidsprognosen pr. 3. tertial 2019 viste et akkumulert merforbruk på 2,83 mill. Langtidsprognosen pr. 1 tertial 2020 viser et akkumulert merforbruk på 4,21 mill. Endringen skyldes hovedsakelig det forholdet som er nevnt ovenfor (økt takt i tilsetting av stipendiater ved ILS). Dette vil bli justert fremover.

Fakultetet jobber målrettet med økonomien og forventer at trenden snur i 2025 med et prognostisert akkumulert mindreforbruk på – 2,39 mil.

Basisvirksomhet

Beløp i mill. kr	Regnskap T1 2019	Regnskap T1 2020	Års-regnskap 2019	Års-budsjett 2020	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024
Inntekter	-95,97	-96,70	-290,40	-291,38	-290,05	-292,49	-290,63	-287,65	-282,32
Personalkostnader	100,29	104,35	280,91	288,28	289,34	290,41	281,48	269,97	266,30
Driftskostnader	28,52	24,74	76,05	83,66	84,57	82,61	82,18	81,64	81,89
Investeringer	1,14	2,36	3,36	3,66	4,36	2,25	2,32	2,25	2,25
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	33,99	34,73	69,93	84,22	88,22	82,78	75,35	66,20	68,11
Nettobidrag	-21,30	-18,96	-59,84	-64,02	-67,19	-68,52	-67,88	-69,09	-67,90
Prosjektavslutning	-0,37	-0,18	-0,04	-0,08	-2,58	-2,58	-2,50	-2,50	-2,50
Isolert mer-/mindreforbruk	12,32	15,59	10,05	20,13	18,46	11,67	4,97	-5,39	-2,29
Overført fra i fjor	-33,27	-23,22	-33,27	-23,22	-23,22	-4,76	6,92	11,89	6,50
Akkumulert mer-/mindreforbruk	-20,94	-7,62	-23,22	-3,09	-4,76	6,92	11,89	6,50	4,21

Fakultetets enheter har jobbet svært godt de siste årene med å styrke sin kapasitet gjennom tilsettinger, og på denne måten å øke omsetningen av midler i kunnskapsgenererende aktivitet.

Fakultetet legger til grunn at inntektsutviklingen vil være moderat fremover som følge av videreføring av ABE-reformen. Dette utgjør en ny utfordring for flere av fakultetets institutter som primært har hatt fra moderat til sterk vekst i sine budsjetter de siste årene. Inntektsstrømmer fra eksternt finansiert virksomhet

¹ UV-fakultetet rapporterer tall fra 18xxx-serien eksklusiv det tverrfakultære senteret LINK 180900 som rapporterer selvstendig etter avtale med VØS

kommer derfor til å ha stor betydning for instituttens økonomi fremover. Usikkerheten er primært knyttet til hvorvidt fakultetet får tilslag for nye prosjekter fremover (NFR og andre finansiører). Varslede kutt i budsjettet til NFR utgjør også en risikofaktor for fakultetet. Siden det er fakultetets viktigste eksterne kilde.

Reduksjon i bevilgningsinntekter fra 2023 skyldes et planlagt og kjent bortfall av Kunnskapsdepartementets 10-årige finansiering av CEMO. Videreføring av dette senteret, som har vist seg å være en stor faglig suksess, er innarbeidet i enhetens og fakultetets samlede prognoser.

Fakultetet og underliggende enheter fokuserer på å justere aktivitetsnivået slik at inntekter og utgifter på sikt bringes i årlig balanse.

ILS: LTB viser negativ drift for årene 2020 og 2021 og positiv drift for perioden 2022-24. Instituttet gikk fra et akkumulert resultat i balanse ved forrige rapportering til et akkumulert merforbruk på 3,29 mill. i utgangen av 2025. Det akkumulerte merforbruket kan forklares med høyrere takt i tilsettingene av stipendiater i 2020 og 2021. Trenden snur mot slutten av perioden som en følge av en rekke avganger i vitenskapelige stillinger som ikke skal erstattes ut fra prognosen.

Instituttet har også fått innvilget midler (1,2 mill. årlig i en 5 års periode) knyttet til støtte til partnerskap med skolene. Disse ekstra midlene ble først bekreftet innvilget etter av regnskapet for april var avsluttet og er derfor ikke innarbeidet i prognosen. Instituttet avventer dessuten svar på søknad om midlertidig tildeling av 10 nye studieplasser til PPU som følge av revidert statsbudsjett.

IPED: Langtidsbudsjettet viser et akkumulert merforbruk på 6,9 mill. i utgangen av langtidsperioden, med en negativ utvikling fra 2023 til 2024. Instituttet vurderer nå kompenserte tiltak for å komme i bedre balanse, både med hensyn til å øke inntekter og å redusere kostnader. Det er blant annet gjort grep ved å forskyve på noen av de planlagte stillingene av fast vitenskapelige ansatte. Instituttet fortsetter også med økt vekt på strategier som gjelder rekruttering og gjennomstrømming av studenter.

ISP: Instituttet har gått fra et akkumulert merforbruk på 4,8 mill. ved forrige rapportering til et akkumulert mindreforbruk på 1,96 mill. i utgangen av 2024. Endringen skyldes primært at enheten mottok oppsigelser av to vitenskapelige ansatte. Disse blir erstattet med midlertidige lektorstillinger. Øvrige ansatte som slutter er enten allerede erstattet eller ligger i stillingsplanen med erstattere. Et element som også bidrar positivt i instituttets økonomi er begrunnede forventninger om høyere nettobidrag fra EFV.

CEMO: Finansiering av CEMO fra KD går ut i 2023. Prognosen legger til grunn at UV fakultetet overtar denne finansieringen. Langtidsprognosen pr. 2024 viser et akkumulert resultat omtrent i balanse (overforbruk på 0,19 mill.). For 3. tertial 2019 leverte enheten en prognose som viste et mindreforbruk på 2,1 mill. per 2024. Endringen skyldes hovedsakelig at nettobidraget for flere prosjekter er fjernet som en følge av at enheten ikke fikk tilslag på prosjektsøknader hos NFR. Det er i tillegg gjort mindre endringer i både lønns- og driftsbudsjettet. Enheten følger nøye med på den økonomiske utviklingen for masterprogrammet «Assessment and Evaluation».

LINK: UV er vertsfakultet for LINK, men LINK rapporterer direkte til UiO sentralt. Med hensyn til økonomirapportering leverer LINK en prognose som viser et økende overforbruk frem mot 2024. Dette er forhold som fakultetet forutsetter at løses i dialog mellom LINK og UiO sentralt.

Forhåndsdisponeringer (interne lån) er ikke benyttet ved fakultetet.

Eksternt finansiert virksomhet

Beløp i mill. kr	Regnskap T1 2019	Regnskap T1 2020	Års-regnskap 2019	Års-budsjett 2020	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024
Inntekter	-30,16	-25,89	-99,27	-90,67	-91,02	-100,56	-95,59	-91,08	-87,97
Personalkostnader	8,57	6,26	22,05	15,72	17,11	20,53	18,78	15,08	13,55
Driftskostnader	4,31	2,56	11,58	17,75	21,01	14,88	11,41	7,68	4,80
Investeringer	1,53	0,05	1,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Isolert mer-/mindreforbruk uten nettobidrag og prosjektavslutning	-15,75	-17,01	-63,82	-57,20	-52,90	-65,15	-65,40	-68,32	-69,61
Nettobidrag	21,85	19,00	61,06	65,20	67,29	68,15	67,68	68,90	67,69
Prosjektavslutning	0,37	0,18	0,04	0,00	0,00	0,00	-0,08	-0,08	-0,08
Isolert mer-/mindreforbruk	6,47	2,16	-2,71	8,00	14,39	3,00	2,20	0,50	-2,01
Overført fra i fjor	-55,66	-58,33	-55,66	-58,33	-55,62	-41,23	-38,23	-36,03	-35,54
Saldo	-49,20	-56,17	-58,38	-50,33	-41,23	-38,23	-36,03	-35,54	-37,54

Det er tøff konkurranse på prosjektsiden og usikkerhet knyttet til tilslags sannsynlighet er stor. Samtidig har fakultetet vist seg å vinne et betydelig antall NFR prosjekter hvis man ser dette over f.eks fireårsperioder. Derfor vurderes fakultetets tildeling fra NFR som generelt god, men fakultet merker samtidig effektene av økt konkurranse blant prosjektsøkerne.

Instituttene har foretatt en analyse av kostnadsdrivere på fremtidige prosjekter samt re-budsjettert prosjektporteføljen. Denne gjennomgangen har gitt utslag på prognosetallene for årene fremover.

ILS: Prosjektet «Evaluering av Fagfornyelsen» vil gi et godt bidrag til instituttets basis økonomi (anslått til ca. 2 mill. per år i oppdragsperioden). Instituttet fikk tilslag på sitt tilbud på skolelederutdanning for Stavanger kommune, jfr. kommentar i rapport for T3/2019. Dette er innarbeidet i tallene.

IPED: Instituttet har re-budsjettert sin prosjektportefølje og har de siste årene opplevd lav tilslagsprosent knyttet til eksternt finansiert virksomhet. Fremover er det forventninger om tilslag på 1 til 2 prosjekter per år.

ISP: Instituttet fikk tilslag på 4 prosjekter i 2019. Basert på historikken samt på årets søknader som skal inne til avgjørelse hos NFR (med frist 20. 05) er det knyttet forventninger til at ISP vil få innvilget to søknader i året i prognoseperioden.

CEMO: Enheten har to EU prosjekter fra før og øker satsingen mot NFR. CEMO kommer til å sende tre NFR søknader ifm. søknadsrunden som har frist 20.05.

Konsekvenser/effektene som følge av COVID-19 situasjonen ved UV

COVID-19 situasjonen omtales nærmere i ledelsesvurderingen. Overordnet gir situasjonen en rekke uønskede konsekvenser og mange av disse er fremdeles ukjente, både i omfang og i kroner. De største risikofaktorene er kan oppsummeres slik:

- Det knytter seg usikkerhet rundt eventuelle forsinkelser i pågående prosjekter. Dersom lønn til prosjektansatte skal dekkes fra basis når prosjektene er på pause vil dette ha implikasjoner – særlig for ILS, som har en omfattende portefølje av oppdragsprosjekter. Dersom finansørene foretar overføringene som opprinnelig avtalt i kontraktene, vil fakultets økonomiske risiko være betraktelig redusert.
- Økte kostnader som følge av forlengelser av arbeidskontrakter for stipendiater, postdoc (gjelder eksternt finansierte prosjekter som utsettes).
- Dette er estimert til inntil 4 MNOK.
- Økonomiske konsekvenser av forlengelsene vil bli mer synlig frem mot neste tertial og ved års-slutt.
- Risiko for lavere inntekter som følge av færre publiseringer, lavere kandidattall, samt utfordringer med rekruttering av internasjonale studenter til flere masterprogrammer. Dette er vanskelig å kartlegge rent økonomisk på nåværende tidspunkt.
- Noen driftsmidler spares ved at reiser, mottakelser avlyses men fakultetet forventer samtidig økte utgifter ifm. avbrutt opphold.
- Innkjøp av utstyr og møbler ut over det som er lånt fra kontor utgjør foreløpig ikke beløp som nærmer seg et strategisk viktig omfang rent økonomisk. Hvis situasjonen fortsetter etter sommeren, vil denne ekstra utgiftsposten øke.

Dato: 20.05.2020

Bård Kjos
fakultetsdirektør

Pascal Morize
seksjonssjef - økonomi